Roll No Code No: 9191201

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI

Directorate of Distance Education

Sastri/B.A Second Year Annual Examination May/June 2019

Part-I, Paper - 2, English 1st Language

(Poet's Eye, Three One Act Plays, Grammar & Writing Skills)

Time 3 hrs.] **[Max. Mark: 80**

(Write answers in Answer booklet only)

I. Answer any one of the following in about 250 words. 1X15=15

1. Shelley's use of similes in **To a Skylark**.
2. Bring out the significance of the title **Resolution and Independence**.

II. Annotate with reference to the context any two of the following passages. 2X5=10

1. Sophocles long ago
Heard it on the Aegean and it brought
Into his mind the turbid ebb and flow
Of human misery; we
2. He was found by the bureau of statistics to be
One against whom there was no official complaint,
And all the reports on his conduct agree
That, in the modern sense of an old fashioned word, he was a saint,
For in everything he did he served the greater community.
3. That I could think there trembled through
His happy good-night air
Some blessed Hope, where of knew
And I was unaware
4. The rest of me, palm of my hand, soles of my feet
Are a peroxide blond. Friction, caused-
Foolishly, madam-by sitting down, has turned

III. Answer any one of the following in about 250 words. 1X15=15

1. How does Mr. Abel Merry weather get the better of his daughters?
2. Do you think Herbert came back alive in response to the second wish? Why?

IV. Answer the following in a word or sentence. 10X1=10

1. Who is the author of the play 'The Dear Departed'?
2. Who is the protagonist of the play 'Bishop's Candlesticks'?
3. What is the First wish of Mr. White?
4. How many wishes are fulfilled by Monkey's Paw in the play?
5. Which game was mentioned at the rise of the curtain in 'Monkey's Paw''
6. Who is the ideal character in the first play of your syllabus?
7. What is the other name of Mrs. Slater?
8. Who was stirring the soup in the play?
9. How old Victoria Slater is?
10. What is the name of the Sergeant-major?

[P .T .O]

V. Change the following sentences into passive voice. 5X1=5

1. Don't stay here.
2. Obey parents.
3. Who teaches you English?
4. These boys stole my watch.
5. Sita was writing a letter to her father.

VI. Put the following sentences in the Indirect Speech. 5X1=5

1. Bali said, "Sita was dancing."
2. He said, "I approve of your partnership with him."
3. Rama said, "I am ill."
4. Raghu said, "I met this man two days ago."
5. "She had left the office before I went there," Murthy said to him.

VII. Write a report on any one the following using the given information. You are free to expand on the information wherever necessary: 10X1=10

1. Write a report on Max Muller Club Inauguration

   Hints: Arrival of Vice-Chancellor, Prayer, Speeches by Vice- Chancellor, Congratulating the Head, Department of English, for active commencement of the club, Registrar and Dean, Importance of the club (speech) by The Head of Department English, Vote of Thanks, National Anthem.

2. Write a report on Excursion to Mahabalipuram

   Hints: Assembled at the college, Students with teaching and non-teaching staff, visited the art of sculpture, known the historical importance, Pallavas Kings interest on sculpting, students enjoyed the trip, return to the college in evening, students moved to hostels.

VIII. Use the outline given below and write a story. Give a title also. Answer any <u>one</u>. 10X1=10

1. Robert Bruce, King of Scotland- repeated failures against the English- sad and gloomy- a cave- saw a spider climbing up to the roof- each time it reached the roof, it fell back- tried again and again- at last reached the roof- the king also tried again-won.
2. A house near the Ganges- father goes to another village- son in charge of the house- the river in flood- water, water everywhere – mother and sister in danger- a boat near the house-the boy saves the family.

000

Roll No　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　Code No: 9191202

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI

Directorate of Distance Education

Sastri/B.A Second Year Annual Examination May/June 2019

Part-I, Sanskrit (2nd Language) - Paper - 2

(चारुदत्तम्, रामायणचम्पूः – बालकाण्डः च)

Time 3 hrs.]　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　**[Max. Mark: 100**

(Write answers in Answer booklet only)

I.　एकेन वाक्येन उत्तरं लिखत।　　　　　　　　　　　　　　**20x1=20**

(१) विदूषकः दीपमानेतुं कुत्र गच्छति?

(२) संवाहकस्य भीतिः कस्मादासीत्?

(३) गङ्गा जह्नुऋषेः कस्मादङ्गात् निर्गता?

(४) कीदृशी गणिका अवचनीया भवति?

(५) भासेन कति रूपकाणि रचितानि?

(६) भगीरथः कस्य पुत्रः?

(७) रजनीचराणां राजा कः?

(८) सूत्रधारः भोजनाय कं निमन्त्रयति?

(९) क्रौञ्चशब्दस्य अर्थद्वयं किम्?

(१०) गाधिनन्दनः कः?

(११) विटः वसन्तसेनाधिया कां गृह्णाति?

(१२) चम्पूरामायणस्य मङ्गलपद्ये कस्य देवस्य स्तुतिः क्रियते?

(१३) सगरस्य पुत्राः कस्य कोपाग्निना भस्मीभूताः?

(१४) अयोध्यायाः राजा कः?

(१५) चम्पूकाव्यस्य लक्षणं किम्?

(१६) मनोरमायाः विवाहः केनाभूवत्?

(१७) ऋष्यश्रृङ्गः कः?

(१८) विटः कः?

(१९) चारूदत्तस्य रचयिता कः?

(२०) चारूदत्तः कीदृशः नायकः?

II.　द्वयोः निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत।　　　　　　　　　　　　**2x15=30**

(१) वसन्तसेनायाः चरित्रचित्रणं कुरुत।

(२) गङ्गावतरणप्रसङ्गं यथाग्रन्थं विशदयत।

(३) चारूदत्तप्रकरणस्य कथासारं लिखत।

[P .T .O]

III. यथेच्छं पद्यत्रयं ससन्दर्भं व्याख्यात। 3x10=30

(१) क्षीणा ममार्थाः प्रणयिक्रियासु
विमानितं नैव परं स्मरामि।
एतत्तु मे प्रत्ययदत्त मूल्यं
सत्त्वं सखे! न क्षयमभ्युपैति।।

(२) वाल्मीकिगीतरघुपुंगवकीर्तिलेशै-
स्तृप्तिं करोमि कथमप्यधुना बुधानाम्।
गङ्गाजलैर्भुवि भगीरथयत्नलब्धैः
किं तर्पणं न विदधाति नरः पितॄणाम्।।

(३) मा निषाद प्रतिष्ठां त्वमगमः शाश्वतीः समाः।
यत्क्रौञ्चमिधुनादेकमवधीः काममोहितम्।।

(४) ततो भाविनि संग्रामे बद्धश्रद्धस्य ताटका।
स्वप्राणान् रामबाणस्य वीरपाणमकल्पयत्।।

(५) उत्कण्ठितस्य हृदयानुगता सखीव
सङ्कीर्णदोषरहिता विषयेषु गोष्ठी।
क्रीडारसेषु मदनव्यसनेषु कान्ता
स्त्रीणां तु कान्तरतिविघ्नकरी सपत्नी।।

(६) दुःखे सुखे च रज एव बभूव हेतुः
तादृग्विधे महनि गौतमधर्मपत्न्याः।
यस्माद्गुणेन रजसा विकृतिं गता सा
रामस्य पादरजसा प्रकृतिं प्रपेदे।।

IV. यथेच्छं वाक्यद्वंय ससन्दर्भं व्याख्यात। 2x5=10

(१) लिम्पतीव तमोऽङ्गानि वर्षतीवाञ्जनं नभः।
(२) वाचमूचे सुधाधारं मधुरां मधुसूदनः।
(३) भगीरथः पुरं प्राप परिपूर्णमनोरथः।

V. यथेच्छं वाक्यद्वयं ससन्दर्भं व्याख्यात। 2x5=10

(१) दारिद्र्यं खलु नाम मनस्विनः पुरुषस्य स्वीच्छ्वासं मरणम्।
(२) भक्त्या तुष्यन्ति दैवतानि।
(३) निर्यातुधानं वसुधां विधातुं निर्यातु रामः सह लक्ष्मणेन।

ooo

Roll No Code No: 9191208

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI

Directorate of Distance Education

Sastri/B.A Second Year Annual Examination May/June 2019

Part-I, History of Sanskrit Literature- Paper - 2

(संस्कृतसाहित्येतिहासः)

Time $1^{1/2}$ hrs.] **[Max. Mark: 50**

(Write answers in Answer booklet only)

I. एकेन वाक्येनोत्तरं लिखत। **15x1=15**

(१) कालिदासस्य खण्डकाव्ययोः नाम किम् ?

(२) मेघदूतस्य कति भागाः सन्ति ?

(३) राजतरङ्गिणीं कः रचितवान् ?

(४) ऐतिहासिककाव्येष्वादिमं काव्यं किम् ?

(५) दशकुमारचरिते पूर्वपीठिकायां कति उच्छ्वासाः सन्ति ?

(६) सुवन्धोः गद्यकाव्यस्य नाम किम् ?

(७) कादम्बरीं कः रचितवान् ?

(८) राजतरङ्गिण्यां केषां वर्णना कृता ?

(९) खण्डकाव्यस्य किं लक्षणम् ?

(१०) गद्यकाव्यस्य कति भेदाः सन्ति ?

(११) ऋतुसंहारे कति ऋतवः वर्णिताः ?

(१२) गद्यसम्राट् कः ?

(१३) संस्कृतवाङ्मये प्रथमगद्यकारः कः ?

(१४) श्लेषमयगद्यकाव्ये कः गद्यकारः प्रसिद्धः ?

(१५) कादम्बरीरसास्वादः आहारोऽपि न रोचते किं गद्यकाव्यमाश्रित्य इदं वाक्यं प्रोक्तम् ?

II. रिक्तस्थानानि पूरयत। **5x1=5**

(१) वाणोच्छिष्टं ....सर्वम् ।

(२) गद्यं कवीनां ....वदन्ति ।

(३) ....पदलालित्यम् ।

(४) खण्डकाव्यं भवेत्काव्यम् ....सारि च ।

(५) .... तु पञ्चाननः ।

III. **एकमधिकृत्य बृहन्निबन्धं लिखत।** **1x10=10**

(१) खण्डकाव्यं विशदयत ।

(२) दण्डिनः पदलालित्यं वर्णयत ।

IV. **द्वयोरुत्तरं लिखत।** **2x5=10**

(१) कादम्बरी ।

(२) सुबन्धुः ।

(३) अवन्तीसुन्दरीकथा ।

(४) वाणभट्टः ।

V. **यथेष्टं पञ्चानां समाधानं लिखत।** **5x2=10**

(१) वाणभट्टस्य गद्यशैलीं वर्णयत ।

(२) दण्डिनः पदसौष्ठव्यम् ?

(३) श्लेषालङ्कारप्रधानं गद्यकाव्यं वर्णयत ?

(४) कादम्बर्यां वाणस्य विरोधाभासं वर्णयत ?

(५) सुबन्धोः देशकालं विवृणुत ?

(६) कालिदासं वर्णयित्वा मेघदूतं वर्णयत ?

(७) कल्हणस्य परिचयं दत्त ।

(८) दशकुमारचरिते दण्डिनः पाण्डित्यं प्रतिपादयत ?

000

Roll No Code No: 9191209

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI

Directorate of Distance Education

Sastri/B.A Second Annual Examination May/June 2019

Part-II, 1st Elective (Special Sastra) Paper - 3, Sahitya

(साहित्यदर्पणम्)

Time 3 hrs.] **[Max. Mark: 100**

(Write answers in Answer booklet only)

I. एकेन वाक्येन उत्तरं लिखत। **20x1=20**

(१) साहित्यदर्पणस्य कर्ता कः?

(२) साहित्यदर्पणे कति परिच्छेदाः सन्ति?

(३) वाग्देवी का?

(४) चतुर्वर्गाः के?

(५) पूर्वरङ्गनाम किम्?

(६) मङ्गलपद्ये तमः इत्यस्य कोऽर्थः?

(७) रूपकस्य कति भेदाः सन्ति?

(८) नाटके कति रसाः प्रधानाः भवितुमर्हन्ति?

(९) 'कुन्ताः प्रविशन्ति' अत्र कुन्तशब्दस्य लक्ष्यार्थः कः?

(१०) सन्धयः कति सन्ति?

(११) अभिनयः कः? सः कतिविधः?

(१२) नाटके इतिवृत्तं कीदृशं भवति?

(१३) विश्वनाथोक्तं काव्यलक्षणं किम्?

(१४) दिव्यनायकः कः?

(१५) महावाक्यस्य किं लक्षणम्?

(१६) विश्वनाथोक्तं काव्यप्रयोजनं किम्?

(१७) 'वह्निना सिञ्चति' इत्यस्मिन् वाक्ये शब्दशक्तिः कुतो न?

(१८) योग्यता नाम का?

(१९) सङ्केतः कुत्र गृह्यते?

(२०) नरत्वं दुर्लभं लोके............।।

II. द्वयोः सविस्तरम् उत्तरं लिखत। **2x15=30**

(१) नाटकलक्षणानि यथाग्रन्थं विवेचयत?

(२) शब्दशक्तयः कति? सोदाहरणं निरूपयत।

(३) सन्धयः के? सोदाहरणं निरूपयत।

(४) विधेयविमर्शदोषं सलक्षणोदाहरणं प्रतिपादयत ।

[P .T .O]

III. **त्रयाणाम् उत्तरं लिखत।** **3x10=30**

(१) वाक्यस्य स्वरूपं विवृणुत ।

(२) अभिधानियामकाः के? विवृणुत।

(३) भारतीवृत्तेरङ्गानि।

(४) साहित्यदर्पणस्य मङ्गलश्लोकं ससन्दर्भं व्याख्यात।

(५) पदवाक्ययोः स्वरूपं यथाग्रन्थं निरूपयत।

(६) न्यक्कारो ह्ययमेव - इति पद्यं सम्पूर्णं विलिख्य गुणदोषान् विवेचयत।

IV. **चतुर्णां टिप्पणीः आरचयत।** **4x5=20**

(१) विश्वनाथः।

(२) नान्दी।

(३) अभिनयः।

(४) इतिवृत्तम्।

(५) साहित्यदर्पणस्य वैशिष्ट्यम्।

(६) पञ्चसन्धयः।

000

Roll No Code No: 9191210

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI

Directorate of Distance Education

Sastri Second Year Annual Examination May/June, 2019

Part - II, 1st Elective (Special Sastra) Paper - 3, Vyakarana

(वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी–अव्ययीभावादारभ्य द्वन्द्वान्तम्, तद्धितेषु अप्याधिकारप्रकरणम्)

Time 3 hrs. **Max. Mark: 100**

(Write answers in Answer booklet only)

I. समीचीनमुत्तरं चिनुत। **10x1=10**

(१) प्रथमानिर्दिष्टं समास उपसर्जनम् इति सत्रेण किं विधीयते ।

क) उपसर्जनसंज्ञा ख) उपसर्गः ग) समासः

(२) कृष्णस्य समीपम् ।

क) अपकृष्णम् ख) उपकृष्णम् ग) उभयम्

(३) विभाषा इति सूत्रं भवति ।

क) नियमसूत्रम् ख) विधिसूत्रम् ग) अधिकारसूत्रम्

(४) तत्पुरुषः समानाधिकरणः ।

क) कर्मधारयः ख) अव्ययीभावः ग) द्वन्द्वः

(५) उपयमनं नाम ?

क) विवाहः ख) उपनयनम् ग) उल्लासः

(६) पीताम्बरः इति कस्योदाहरणम् ?

क) तत्पुरुषस्य ख) बहुव्रीहेः ग) अव्ययीभावस्य

(७) द्वन्द्वे घिसंज्ञं प्रयोज्यम् ?

क) पूर्वम् ख) परम् ग) पूर्वपरम्

(८) तद्धितेषु अचां वृद्धिः कस्य ?

क) अन्त्यस्य ख) आदेः ग) उभयोः

(९) आदित्यः इत्यत्र कः प्रत्ययः ?

क) अण् प्रत्ययः ख) ण्यप्रत्ययः ग) अच् प्रत्ययः

(१०) दशरथस्यापत्यम् ?

क) दाशरथिः ख) दशरथः ग) दाशरथः

II. रिक्तस्थानानि पूरयत । **10x1=10**

(१) उपसर्जनम् ....।

(२) अत्ययो नाम ....।

(३) पूर्वपर....................एकाधिकरणे ।

(४) कुम्भं करोतीति............................।

[P .T .O]

(५) शोभना प्रजा यस्य सः...................।

(६) दशानां समीपे ये सन्ति..................।

(७) होता च पोता च ....।

(८) अपत्यं ....गोत्रम् ।

(९) उपगोः अपत्यम् ....।

(१०) विनतायाः अपत्यम् ....।

III. प्रश्नद्वयं समाधेयम् । **2x15=30**

(१) षष्ठीतत्पुरुषसमासविधायकानि सूत्राणि सोदाहरणं व्याख्यात ।

(२) बहुव्रीहौ समासान्तप्रत्ययविधायकानि सूत्राणि सोदाहरणं व्याख्यात ।

(३) 'तस्यापत्यम्' इति सूत्रं विस्तरेण व्याख्यात ।

(४) 'वाऽन्यस्मिन्सपिण्डे स्थविरतरे जीवति' इति सूत्रं व्याख्यात ।

IV. त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः **3x10=30**

(१) अव्ययं विभक्ति इत्यादि सूत्रं सोदाहरणं व्याख्यात ।

(२) 'पुंवत्कर्मधारयजातीयदेशीयेषु' इति सूत्रं व्याख्यात ।

(३) 'चतुर्थीतदर्थार्थबलिहितसुखरक्षितैः' इति सूत्रं सोदाहरणं व्याख्यात।

(४) विभाषा वृक्षमृगतृण इत्यादि सूत्रं विस्तरेण व्याख्यात ।

(५) 'आपत्यस्य च तद्धितेऽनाति' इति सूत्रं व्याख्यात ।

V. चतुर्णां प्रक्रिया ससूत्रं साधनीया । **4x5=20**

(१) अधिहरि ।

(२) औपगवः ।

(३) अहिनकुलम् ।

(४) अर्द्धपिप्पली ।

(५) अलंकृत्य ।

(६) युवजानिः ।

(७) व्यूढोरस्कः।

(८) गार्ग्यः ।

000

Roll No Code No: 9191211

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI

Directorate of Distance Education

Sastri Second Year Annual Examination May/June, 2019

Part - II, 1st Elective (Special Sastra) Paper - 3, Phalitha Jyotisha

(भावकुतूहलम् (१-६ अध्यायाः), लघुपाराशरी)

Time 3 hrs. **Max. Mark: 100**

(Write answers in Answer booklet only)

I. एकेन वाक्येनोत्तरयत । **10x1=10**

(१) भावकुतूहलस्य कर्ता कः ?
(२) रवेः उच्चस्थानं किम् ?
(३) षड्वर्गाः के ?
(४) शनेः मित्राणि ?
(५) सिंहिकासुतः कः ?
(६) कलौ का स्मृता ?
(७) मारकस्थानानि कानि ?
(८) केन्द्राधिपत्यदोषः कयोः बलवत्तरः ?
(९) बुधस्य महादशावर्षाणि कति ?
(१०) एकस्य नवांशस्य प्रमाणं किम् ?

II. रिक्तस्थानानि पूरयत । **10x1=10**

(१) सर्वे त्रिकोणनेतारौ ग्रहाः ....।
(२) द्युनमिति ....भावसंज्ञा ।
(३) भाग्यव्ययाधिपत्येन ....न शुभप्रदः ।
(४) केन्द्राधिपत्यदोषस्तु ....।
(५) चन्द्रस्य उच्चस्थानं ....।
(६) चतुरस्रं नाम....................................।
(७) अपाय इति ....भावस्य संज्ञा ।
(८) शनेः विशेषदृष्टिस्थानानि ....।
(९) त्रयः स्कन्धाः ....।
(१०) रात्रिबलीराशयः ....।

III. प्रतिखण्डं प्रश्नमनपहाय द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ । **2x15=30**

(खण्डः - क)

(१) अन्तर्दशासाधनक्रमं विवृणुत ।
(२) ग्रहाणाम् उच्चनीचे तथा दृष्टस्थानि विशदयत ।

(खण्डः - ख)

(१) अरिष्टयोगाः ग्रन्थोक्तरीत्या निरूपणीयाः ।
(२) राजयोगान् विशदयत ।

IV. **प्रतिखण्डं प्रश्नमनपहाय त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः ।** **3x10=30**

(खण्डः – क)

(१) बालारिष्टम् ।

(२) द्वितीयद्वादशेशानां शुभाशुभत्वं निरूपयत ।

(३) भुक्तभोग्यदशासाधनं कुरुत ।

(खण्डः – ख)

(१) षड्वर्गसाधनक्रमं विशदयत ।

(२) केन्द्रं तथा त्रिषडायेशानां शुभाशुभत्वं प्रतिपादयत ।

(३) जातकचिह्नलक्षणं विवृणुत ।

V. **चतुर्णां टिप्पणीः लिखत (प्रतिखण्डं प्रश्नद्वयमनपहाय) ।** **4x5=20**

(खण्डः – क)

१) केन्द्राधिपत्यदोषं विशदयत ।

(२) लघुपाराशरीग्रन्थस्य मङ्गलाचरणं विलिख्य व्याख्यात ।

(३) मारकग्रहनिर्णयः ।

(४) विंशोतरीदशाविचारः ।

(खण्डः – ख)

(१) ग्रहाणां मैत्रीविचारः ।

(२) क्लीबयोगाः ।

(३) मातापितृकष्टज्ञानं विशदयत ।

(४) द्वादाशभावाः के ? विशदयत ।

000

Roll No Code No: 9191212

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI

Directorate of Distance Education

Sastri Second Annual Examination May/June 2019

Part-II, 1st Elective (Special Sastra) Paper - 3, Advaita Vedanta

(वेदान्तपरिभाषा)

Time 3 hrs.] **[Max. Mark: 100**

(Write answers in Answer booklet only)

I. एकेन वाक्येन उत्तरं लिखत। **20x1=20**

(१) वेदान्तपरिभाषायाः कर्तुः नाम किम्?

(२) मोक्षस्य नित्यत्वप्रतिपादकं श्रुतिवाक्यं किम्?

(३) स्मृतिसाधारणं प्रमालक्षणं किम्?

(४) प्रत्यक्षप्रमा चैतन्यमेवेति प्रतिपादकं श्रुतिवाक्यं किम्?

(५) प्रत्यक्षप्रयोजन चैतन्यत्रैविध्यं किम्?

(६) निर्विकल्पकज्ञानोदाहरणं भूतं वाक्यद्वये किम्?

(७) जीवसाक्षि-ईश्वरसाक्षिणोर्मध्ये कस्य नानात्वम्?

(८) परिणामो नाम कः?

(९) साक्षिणः अन्तकरणं विशेषणं वा उपाधिर्वा?

(१०) वेदान्ते कीदृशमेकविधमनुमानमङ्गीक्रियते?

(११) गवयनिष्ठगोसदृशज्ञानम् उपमाने करणं वा फलं वा ?

(१२) वाक्यजन्यज्ञाने कति कारणानि भवन्ति?

(१३) वह्निना सिञ्चति इत्यत्र शब्दप्रमाणकारणेषु किं नास्ति?

(१४) दृष्टार्थापतेः उदाहरणं किम्?

(१५) योग्यानुपलब्धिः इत्यत्राभिमतः समासः कः?

(१६) अन्योन्याभावः प्रकारान्तरेण कथं व्यवह्रियते?

(१७) वेदान्तनये प्रमाणं स्वतः ज्ञायते उत परतः?

(१८) पञ्चप्राणमनोबुद्धिदशेन्द्रियसमन्वितं किं भवति?

(१९) प्रयोजनं नाम किम्?

(२०) सगुणोपासकानां केन मार्गेण ब्रह्मलोकप्राप्तिः भवति?

II. द्वयोः सविस्तरम् उत्तरं लिखत। **2x15=30**

(१) ज्ञानप्रत्यक्षं यथाग्रन्थं निरूपयत।

(२) उपमानं निरूप्य तस्य पृथक् प्रमाणत्वं स्थापयत।

(३) तात्पर्यं निरूपयत।

(४) लक्षणायाः द्वैविध्यं त्रैविध्यं च सोदाहरणं लिखत।

[P .T .O]

III. **त्रयाणामुत्तरं लिखत।** **3x10=30**

(१) दृष्टार्थापत्तिं श्रुतार्थापत्तिं च यथाग्रन्थं निरूपयत।

(२) वेदान्ताभिमतं परार्थानुमानं निरूप्य मिथ्यात्वानुमानं प्रदर्शयत।

(३) पञ्चीकरणप्रकारं लिखत।

(४) स्थूलभूतेभ्यः किं किम् उत्पद्यत इति विवृणुत।

(५) श्रवणादीनां स्वरूपं अङ्गाङ्गिभावं च यथाग्रन्थं प्रतिपादयत।

IV. **चतुर्णां टिप्पणीर्लिखत।** **4x5=20**

(१) ब्रह्मलक्षणम् ।

(२) लयक्रमः ।

(३) लिङ्गशरीरम् ।

(४) योग्यता ।

(५) अभावश्चातुर्विध्यम् ।

(६) प्रलयः चतुर्विधः ।

000

Roll No Code No: 9191213

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI

Directorate of Distance Education

Sastri/B.A Second Year Annual Examination May/June 2019

Part - II, 1st Elective (Special Sastra) Paper - 3, Dvaita Vedanta

(क) प्रमाणपद्धतिः(अनुमानखण्डः) (आरम्भात्-हेत्वाभासपर्यन्तम्)(ख) कठोपनिषत्खण्डार्थः (प्रथमाध्यायः)

Time 3 hrs. **Max. Mark: 100**

(Write answers in Answer booklet only)

I. एकेन वाक्येन उत्तरं लिखत। **20x1=20**

(१) मां कस्मै दास्यसि इति केनोक्तम् ?

(२) नचिकेतसा प्रार्थितः द्वितीयवरः कः ?

(३) परमात्मा जीवस्य बिम्बो वा प्रतिबिम्बो वा ?

(४) स्वयमिव कः पच्यते जायते च ?

(५) काठकोपनिषदः ऋषिः कः ?

(६) काठकोपनिषत् केषां सम्वादः?

(७) नचिकेतसः पिता कः ?

(८) काठकोपनिषदि कति अध्यायाः सन्ति?

(९) उद्दालकस्य पुत्रः कः ?

(१०) यमस्य पत्नी का ?

(११) द्वैतमते निग्रहस्थानानि कति ?

(१२) अत्यन्तासदेव रजतं प्रत्यभात् इति कस्याशयः ?

(१३) अनुमानं नाम किम् ?

(१४) व्याप्तिः नाम का ?

(१५) अनुमानस्य सामर्थ्यं किम् ?

(१६) तर्कस्य कति अङ्गानि ?

(१७) को नाम तर्कः ?

(१८) व्याप्तिः केन प्रमाणेन जायते ?

(१९) का नाम व्यतिरेकव्याप्तिः ?

(२०) व्याप्तिः कतिविधा ?

II. द्वयोः प्रबन्धात्मकमुत्तरं लिखत। **2x15=30**

(१) तर्काङ्गानि निरूपयत।

(२) परार्थानुमाने पञ्चावयवनियमः नास्तीति निरूपयत।

(३) नाचिकेताग्निस्वरूपं वर्णयत।

(४) श्रेयश्च प्रेयश्च मनुष्यमेतस्तौ इति ग्रन्थं व्याख्यात।

[P .T .O]

III. **यथेच्छं त्रयाणामुत्तरं लिखत ।** **3x10=30**

(१) यमनचिकेतसंवादमाधिकृत्य विस्तरं निरूपयत ।

(२) 'पीतोदकाः जग्धतृणाः' इदं ससन्दर्भं सम्यग् प्रतिपादयत ।

(३) वरं याचमानं प्रति यमस्थ प्रलोभनप्रकारमुपवर्णयत ।

(४) व्याप्तिज्ञानं कथं जायत इति निरूपयत ।

(५) तर्कस्वरूपं तदङ्गानि च निरुप्य सत्तर्केसमन्वयीकृत्य प्रामाण्यं स्थापयत ।

(६) अर्थापत्तिप्रमाणस्य स्वरूपमुक्त्वा अनुमानेऽन्तर्भावयत ।

IV. **चतुर्णां टिप्पणीं लिखत ।** **4x5=20**

(१) उद्दालकनचिकेतसम्वादः।

(२) कठोपनिषदः ऋषिच्छन्दोदेवताः अधिकृत्य लिखत ।

(३) चतुष्टयी खलु धर्माणां, गतिः ।

(४) व्याप्तिप्रकारान् निरूपयत ।

(५) यम-नचिकेसंवादः ।

(६) वरत्रयनिरुपणम् तेषां स्वरूपम् ।

000

Roll No Code No: 9191214/9193201

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI

Directorate of Distance Education

Sastri/B.A Second Annual Examination May/June 2019

Part-II, 1st Elective (Special Sastra) Paper - 4/2, Sahitya

(रत्नावली, किरातार्जुनीयम्, कादम्बरी शुकनासोपदेशः)

Time 3 hrs.] **[Max. Mark: 100**

(Write answers in Answer booklet only)

I. एकेन वाक्येन उत्तरं लिखत। **20x1=20**

(१) निपुणः कविः कः?

(२) किरातार्जुनीयस्य कर्ता कः?

(३) 'कादम्बरी' गद्यकाव्यप्रभेदेषु कस्य उदाहरणं भवति?

(४) लोके हारि किम्?

(५) रत्नावल्यां तृतीयाङ्कस्य नाम किम्?

(६) लक्ष्मीमदः कीदृशः भवति?

(७) मदनमहोत्सवस्य नायकः कः?

(८) शुकनासः कम् उपदिशति?

(९) चन्द्रापीडाय उपदेशं कः दत्तवान्?

(१०) पाण्डवेषु कौ यमौ इति प्रसिद्धौ?

(११) गद्यं कवीनां........... वदन्ति। (पूरयत)?

(१२) विदूषकस्य प्रियवयस्य कः?

(१३) कुरूणाम् अधिपः कः?

(१४) रत्नावल्यां प्रधानरसः कः?

(१५) किरातार्जुनीयं कीदृशं काव्यम्?

(१६) राज्ञः उदयनस्य प्रधानामात्यः कः?

(१७) तारापीडस्य पुत्र कः?

(१८) कादम्बरी कीदृशं काव्यम्?

(१९) चन्द्रापीडस्य मन्त्री कः?

(२०) रत्नावल्यां नायिका का?

II. द्वयोः प्रबन्धात्मकम् उत्तरं लिखत। **2x15=30**

(१) चन्द्रापीडाय शुकनासस्य उपदेशं लिखत।

(अथवा)

किरातार्जुनीयस्य प्रथमसर्गस्य वृत्तान्तं निरूपयत।

(२) मदनमहोत्सवं वर्णयत।

(अथवा)

रत्नावल्यां खलनायकयौगन्धरायणस्य चातुर्यमभिवर्णयत ।

III. द्वयोः उत्तरं लिखत। **2x10=20**

(१) बाणभट्टस्य देशकालादिकमधिकृत्य प्रबन्धं रचयत।

(२) उदयनस्य चरित्रचित्रणं कुरुत।

(३) रत्नावल्याः द्वितीयाङ्कस्य कथासारं लिखत।

(४) "भारवेः अर्थगौरवम्" इति उक्तेः तात्पर्यं विशदयत सोदाहरणम्।

IV. श्लोकमेकं व्याख्याय तस्य वैशिष्ट्यमुपपादयत। **1x10=10**

(१) उद्दामोत्कलिकां विपाण्डुररुचं प्रारब्धजृम्भां क्षणा-
दायासं श्वसनोद्गमैरविरतैरातन्वतीमात्मनः।
अद्योद्यानलतामिमां समदनां नारीमिवान्यां ध्रुवं
पश्यन्कोपविपाटलद्युतिमुखं देव्याः करिष्याम्यहम्।।

(२) विश्रान्तविग्रहकथो रतिमाञ्जनस्य
चित्ते वसन्प्रियवसन्तव एव साक्षात्।
पर्युत्सुको निजमहोत्सव दर्शनाय
वत्सेश्वरः कुसुमचाप इवाभ्युपैति।।

V. वाक्यद्वयं सप्रसङ्गं व्याख्यात। **2x5=10**

(१) हितं मनोहारि च दुर्लभं वचः।

(२) प्रवक्तुमिच्छन्ति मृषा हितैषिणः।

(३) आनीय झटिति घटयति विधिरभिमतमभिमुखीभूतः।

VI. द्वयोः टिप्पणीं रचयत। **2x5=10**

(१) उदयनः।

(२) रत्नावली (नाटिका)

(३) विदूषकः (वसन्तकः)

(४) महाकविश्रीहर्षः

000

Roll No Code No: 9191215

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI

Directorate of Distance Education

Sastri Second Year Annual Examination May/June, 2019

Part - II, 1st Elective (Special Sastra) Paper - 4, Vyakarana

(वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी - भ्वादिगणादारभ्य चुराद्यन्तम्)

Time 3 hrs. **Max. Mark: 100**

(Write answers in Answer booklet only)

I. समीचीनमुत्तरं चिनुत । **10x1=10**

(१) वेदे अयं लकारः भवति ?

क) लट् ख) लिट् ग) लेट्

(२) उक्तादन्यः कः ?

क) शेषः ख) तृतीयः ग) अवशिष्टः

(३) भूधातोरर्थः ।

क) सत्ता ख) भक्षणम् ग) गमनम्

(४) 'लस्य' इति सूत्रम्

क) अधिकारसूत्रम् ख) विधिसूत्रम् ग) नियमसूत्रम्

(५) दिवादिभ्यः ।

क) शः ख) श्यन् ग) उः

(६) प्रभवाणि इत्यत्र णत्वं केन सूत्रेण विधीयते ।

क) आनि लोट् ख) एकाजुत्तरपदे णः ग) उभयम्

(७) ज्वरधातोरर्थः कः ।

क) रोगः ख) गमनम् ग) पतनम्

(८) करोतीत्यत्र विकरणप्रत्ययः कः ।

क) श्यन् ख) शः ग) उः

(९) 'शेमुचादीनाम्' इति सूत्रेण किं विधीयते ।

क) नुम् ख) नुट् ग) नत्वम्

(१०) कृपो रो लः पदच्छेदः ।

क) कृप उः रः लः ख) कुपो रोलः ग) उभयम्

II. रिक्तस्थानानि पूरयत । **10x1=10**

(१) तान्येकवचन................................।

(२) ....मध्यमोत्तमाः ।

(३) उपसर्गेण...........................परिहारवत् ।

[P .T .O]

(४) प्राणिति इत्यत्र णत्वं ....सूत्रेण ।

(५) ....श्लुः ।

(६) डु क्रीञ् धातुः ....अर्थे प्रवर्तते ।

(७) सत्यापपाशरूपवीणा.......................णिच् ।

(८) सत्तायां विद्यते ....क्रमात् च ।

(९) अपित्सार्वधातुकं ....स्यात् ।

(१०) अभूदित्यत्र..............................आगमः भवति ।

III. चतुर्णां प्रक्रिया ससूत्रं साधनीया । **4x5=20**

(१) भवति ।

(२) एधामास ।

(३) चोरयति ।

(४) जुहोति ।

(५) कुर्वन्ति ।

(६) भूयास्ताम् ।

(७) एधते ।

(८) तनुवः ।

IV. प्रश्नद्वयं समाधेयम् । **2x15=30**

(१) उपसर्गेण धात्वर्थो बलादन्यत्र नीयते ।
प्रहाराहार संहार विहार परिहारवत्।।

(२) गुणो वृद्धिर्गुणो वृद्धिः प्रतिषेधो विकल्पनम् ।
पुनवृद्धिर्निषेधोऽतो यण् पूर्वाः प्राप्तयो नव ।।

(३) दशगणपठितान् विकरण प्रत्ययान् सुष्ठूपपादयत ।

(४) 'एका च उपदेशेऽनुदात्तात्' इति सूत्रं विशदयत ।

V. त्रयाणामुत्तरं लिखत । **3x10=30**

(१) 'समानाश्रये तस्मिन् कर्तव्ये तदसिद्धं स्यात्' इति वचनस्याभिप्रायम् आविष्कुरुत ।

(२) एकारोच्चारणं ज्ञापकं 'तडादेशानां टेरेत्वं न' वचनस्याभिप्रायः कः ? स्पष्टयत ।

(३) धातुप्रकरणे णत्वविधायकानि सूत्राणि सोदाहरणं व्याख्यात ।

(४) तनादित्वादेव सिद्धे कृञ्ग्रहणं गणकार्यस्यानित्यत्वे लिङ्गम्-व्याख्यात ।

(५) विधिनिमन्त्रणेत्यादिसूत्रं विशदयत ।

(६) कथं विज्ञापना भर्तृषु सिद्धिमेति-व्याख्यात ।

ooo

Roll No Code No: 9191216

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI

Directorate of Distance Education

Sastri Second Year Annual Examination May/June, 2019

Part - II, 1st Elective (Special Sastra) Paper - 4, Phalitha Jyotisha

(बृहज्जातकम् -१३तः अन्तम्)

Time 3 hrs. **Max. Mark: 100**

(Write answers in Answer booklet only)

I. एकेन वाक्येनोत्तरयत । **10x1=10**

(१) सुनफायोगस्य लक्षणं विलिखत ?

(२) मूले जातः कीदृक् भवति ?

(३) कस्मिन् नवांशे जातः पण्डितः भवति ?

(४) वेशिस्थानं किम् ?

(५) अष्टकवर्गफलं बुधः कदा प्रयच्छति ?

(६) उग्रग्रहाः के ?

(७) शीतरश्मिजः कः ?

(८) गीष्मर्तुः कस्मिन्नयने सम्भवति ?

(९) एकस्मिन् राशिचक्रे कति द्रेष्काणाः ?

(१०) क्लीबौ कौ ?

II. रिक्तस्थानानि पूरयत । **10x1=10**

(१) अर्के तनुस्थे जातः ....भवति ।

(२) पुष्यनक्षत्रे जातस्य जन्मराशिः ....।

(३) चन्द्रात् द्वितीये सूर्यभिन्नग्रहस्थिते .... योगः ।

(४) स्त्रीजातके सुभगता कस्मात् भावात् चिन्त्या ।

(५) गुरोः द्वादशराशिसञ्चारकालः .... वर्षाणि ।

(६) पाथोनं नाम .... राशिः भवति ।

(७) सुनफायोगस्य .... भेदाः भवन्ति ।

(८) जन्मकाले लग्ने शुक्रश्चेत् .... फलम् ।

(९) मेषनवांशे जातः ....भवति ।

(१०) स्त्रीजातके सप्तमे कुजश्चेत् जाता ....भवति ।

III. प्रश्नद्वयस्य लघुनिबन्धात्मकमुत्तरं लिखत । **2x15=30**

(१) प्रवज्यायोगान् विशदयत ।

(२) द्विग्रहादियोगफलानि सङ्गृह्य विलिखत ।

(३) राशिस्वरूपम् लिखत ।

(४) कारकाध्यायं सङ्गृह्य विलिखत ।

IV. त्रयाणां लघुनिबन्धात्मकमुत्तरं लिखत । **3x10=30**

(१) लग्नादिभावगतगुरोः फलं विलिखत ।

(२) पञ्च अभिष्टयोगान् विलिखत् ।

(३) स्त्रिजातके सप्तमभावगतग्रहफलानि विवृणुत ।

(४) कन्या-तुला-वृश्चिकराशीजातानां फलानि विलिखत ।

(५) अश्विन्यादितः चित्रापर्यन्तेषु नक्षत्रेषु जातानां स्वरूपं विलिखत ।

(६) मेषवृषभयोः द्रेष्काणस्वरूपं विलिखत ।

V. चतुर्णां टिप्पणीः लिखत । **4x5=20**

(१) शुक्रराशिस्थिते मन्दे जातस्य स्वरूपं विलिखत ।

(२) सफलम् अधियोगं विशदयत ।

(३) कन्याद्रेष्काणानां स्वरूपं लिखत ।

(४) मरणकाले भूमिचिन्तनक्रमं विलिखत ।

(५) भार्यामरणयोगत्रयं विलिखत ।

(६) अष्टकवर्गफलस्य कालं निरूपयत ।

(७) द्वादशभावगतकुजफलं विलिखत ।

(८) नष्टजातके राशिज्ञानप्रकारं विलिखत ।

000

Roll No Code No: 9191217

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI

Directorate of Distance Education

Sastri Second Annual Examination May/June 2019

Part-II, 1st Elective (Special Sastra) Paper - 4, Advaita Vedanta

(तैत्तिरीय-मुण्डक भाष्ये)

Time 3 hrs.] **[Max. Mark: 100**

(Write answers in Answer booklet only)

I. एकेन वाक्येन उत्तरं लिखत। 20x1=20

(१) अधिलोकसंहितोपासने पूर्वरूपं किम्?

(२) त्रिस्रो व्याहृतयः काः?

(३) प्रवचनं नाम किम्?

(४) वेदमनूच्याचार्यः प्रथमं कथमनुशास्ति?

(५) ओषधीभ्यः किमुत्पन्नम्?

(६) प्राणमयः केन पूर्णः?

(७) विज्ञानं किं किं तनुते?

(८) "अन्नं प्राणं चक्षुः श्रोत्रम् ...." इति कः कस्मै प्रोवाच?

(९) अन्नव्रती किं किं न कुर्यात्?

(१०) "अहं श्लोककृत्" इत्यत्र श्लोकशब्दार्थः कः?

(११) ब्रह्मा ब्रह्मविद्यां कस्मै प्राह?

(१२) पराविद्यया किमधिगम्यते?

(१३) अग्नेः कति जिह्वाः?

(१४) सर्वभूतान्तरात्मनः विराट् पुरुषस्य चक्षुः स्थानीयौ कौ?

(१५) "पुरुष एवेदं विश्वम्" इति जानन् किं विकिरति?

(१६) "धनुर्गृहीत्वौपनिषदम्" इत्यत्र विवक्षितः धनुष्पदार्थः कः?

(१७) एषाऽणुरात्मा केन वेदितव्यः?

(१८) आत्माप्रवचनेन लभ्येते वा न वा?

(१९) वेदान्तविज्ञानसुनिश्चितार्थां यतयः कस्मात् योगात् शुद्धसत्वा भवन्ति?

(२०) स यो हवै तत्परमं ब्रह्म वेद चेत् किं भवति?

II. द्वयोः सविस्तरम् उत्तरं लिखत। 2x15=30

(१) कर्मणा मोक्षप्राप्तिः नेति निरूपयत।

(२) "सत्यं ज्ञानमनन्तं ब्रह्म" व्याख्यात।

(३) परापरविद्याविभागमुपपादयत।

(४) "दिव्यो ह्यमूर्तः पुरुषः............" इत्यादिमन्त्रं यथाभाष्यं व्याख्यात।

[P .T .O]

III. त्रयाणामुत्तरं लिखत। **3x10=30**

(१) अनुशासनप्रकारं लिखत।

(२) "यतो वाचो निवर्तन्त" इति ब्रह्मानन्दवल्याः अन्तिममन्त्रं व्याख्यात।

(३) भृगुवल्याः सारं संगृह्य लिखत।

(४) "कस्मिन्नु भागवो विज्ञाते सर्वमिदं विज्ञातं भवति" विवृणुत।

(५) "तद्वेद्धव्यं सोम्य विद्धि" वेधनप्रकारं निरूपयत।

(६) आत्मदर्शिनः अतिवादित्वं निराकुरुत।

IV. चतुर्णां टिप्पणीर्लिखत। **4x5=20**

(१) शिक्षा।

(२) माहाचमस्यः।

(३) मनोमयकोशः।

(४) तद्विज्ञानार्थं स गुरुमेवाभिगच्छेत्।

(५) ऊर्णनाभि दृष्टान्तः।

(६) ब्रह्मतल्लक्ष्य मुच्यते।

000

Roll No Code No: 9191218

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI

Directorate of Distance Education

Sastri/B.A Second Year Annual Examination May/June 2019

Part - II, 1st Elective (Special Sastra) Paper - 4, Dvaita Vedanta

(क) उपाधिखण्डनम् (सम्पूर्णम्(ख) प्रपञ्चमिथ्यात्वानुमानखण्डनम् (सम्पूर्णम्)

Time 3 hrs. **Max. Mark: 100**

(Write answers in Answer booklet only)

I. एकेन वाक्येन उत्तरं लिखत । 20x1=20

(१) आवरणं केन व्याप्तम् ?

(२) किं नाम अयतार्थप्रतिपादकत्वम् ?

(३) अज्ञानस्य सत्त्वे को दोषः ?

(४) अधिकारी कः भवति ?

(५) अद्वैतमते जीवस्य अज्ञता कथं घटते ?

(६) एक्यस्य परमार्थत्वे को दोषः ?

(७) भट्टनां प्रामाणलक्षणं किम् ?

(८) आरम्भणीयत्वस्य लक्षणं किम् ?

(९) प्रकरणस्य लक्षणं किम् ?

(१०) परपक्षप्रतिक्षेपो कतिविधः ? ते के ?

(११) सर्वं मिथ्या इत्युक्ते कः दोषः ?

(१२) पञ्चमवेदः कः ?

(१३) प्रतिरोधः कति विधः ?

(१४) प्रमाणबाधप्रमाणप्रतिरोधयोः कः प्रबलः ?

(१५) को नाम बाधः ?

(१६) विरुद्धो हेतुः किं करोति ?

(१७) अनध्यवसितस्तु किं न जनयति ?

(१८) दृश्यत्वं नाम किम् ?

(१९) मिथ्यात्वानुमानं किम् ?

(२०) मिथ्यात्वविकल्पाः सर्वे कस्मात् न बर्हिभूताः?

II. द्वयोः प्रबन्धात्मकमुत्तरं लिखत । 2x15=30

(१) ब्रह्मणः दुर्गमत्वं कुतः ? वर्णयत ।

(२) जीवभेदस्य प्रत्यक्षत्वं समर्थयत ।

(३) दृश्यत्त्वं नाम किं इति यथाग्रन्थं प्रतिपादयत ।

(४) विरुद्धानैकान्तिकश्च हेतुः किं करोति ।

[P .T .O]

III. यथेच्छं त्रयाणामुत्तरं लिखत । **3x10=30**

(१) प्रमाणविरुद्धत्वमुपाधिः इति इमं ग्रन्थं ससन्दर्भं व्याख्यात ।

(२) प्रकारान्तरेण आत्मनः दृश्यत्त्वं समर्थयत ।

(३) जगतोऽसत्वेऽनिर्वचनीयत्वे च दोषः कः ।

(४) आत्मैवाज्ञानहानिरिति पक्षं निराकुरुत ।

(५) विद्यमानस्य भेदस्य ज्ञापको नैव कारकः इमं ग्रन्थं टीकारीत्या विशदयत ।

(६) आकाशे औपाधिकभेदशङ्कां निरस्य भेदस्य धार्मिरूपत्त्वपक्षे उपाधेः ज्ञापकत्त्वानुपपत्तिं निराकुरुत ।

IV. चतुर्णां टिप्पणीं लिखत । **4x5=20**

(१) उपाधिभेदात् घटते................।

(२) चक्रकापत्तिः ।

(३) प्रपञ्चमिथ्यात्वानुमानखण्डनस्य सारं लिखत ।

(४) उपाधिदोषाः ।

(५) उपाधिखण्डनमङ्गलपद्यं व्याख्यात ।

(६) अधिकारिचतुष्टयं विवेचयत ।

000

Roll No Code No: 9191219

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI

Directorate of Distance Education

Sastri/B.A Second Year Annual Examination May/June 2019

Part-II, 2nd & 3rd Elective, Paper - 2, Hisotry

(Indian History and Culture from 1100 to 1707 A.D.)

Time 3 hrs.] **[Max. Mark: 100**

(Write answers in Answer booklet only)

I. Answer the following questions in one word or a sentence each: 15x1=15

1) Who invaded the Somanath Temple?
2) Who was the founder of the Slave Dynasty?
3) Who completed Qutb Minar?
4) Who was the last ruler of Delhi sulthanate?
5) What is meant by Humayun?
6) In which house Akbar was born?
7) Who abolished the Pilgrim tax and Ziziya tax on Hindus?
8) Who erected the Bell of Justice?
9) Who was the Sanskrit scholar of Shajahan's court?
10) Who wrote "Maha Samudra Sangamam"?
11) Who trained Shivaji in Marshal arts?
12) Who were Alvars?
13) Who were Nayanars?
14) Who was Timmarusu?
15) Who was the greatest king in Vijayanagara Kingdom?

II. Match the following 5x1=5

A-Group	B-Group
1) 1st battle of Tarain	a) Shivaji Kingdom
2) Malik Kafur	b) 1526 A.D.
3) 1st Battle of Panipat	c) Commander-in-chief
4) Tallikota war (or) Rakshasa - Tangadi War	d) 1565 A.D.
5) Swarajya	e) 1191 A.D.

III. Answer Any <u>Four</u> short type questions of the following 4x5=20

1) Sultana Raziya.
2) Din Ilahi.
3) Nurjahan.
4) Tazmahal.
5) Kabir.
6) Ashta Diggaja's.

[P .T .O]

IV. Answer any Three brief questions of the following 3x10=30

1) Estimate the greatness of Balban?

2) Describe the Rajput Policy of Akbar?

3) Write a note on Suffi and Bhakti Movement?

4) Write the greatness of Srikrishna Devaraya?

5) Give a brief note on Islamic Architecture?

V. Answer any Two essay type questions of the following 2x15=30

1) Describe the Administrative Measures of Ala-ud-din Khalji?

2) Discuss the Administrative reforms of Muhammad-bin-Tughluq?

3) Write an essay on the Golden Age of Mughuls?

4) Analyse the Administration of Shivaji?

000

Roll No Code No: 9191220

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI

Directorate of Distance Education

Sastri/B.A Second Year Annual Examination May/June 2019

Part-II, 2nd & 3rd - Electives, Paper - 2, English Literature

(Drama - Tughlaq & Twelfth Night)

Time 3 hrs.] **[Max. Mark: 100**

(Write answers in Answer booklet only)

I. Answer the following questions in one word/sentence each. 10X1=10

1. How many number of scenes are there in the play **Tughlaq**?
2. In which year the play was **Tughlaq** published?
3. In which language originally **Tughlaq** was written?
4. Who translated **Tughlaq** into English?
5. To which city the capital was shifted?
6. What does parricide mean?
7. Who is the severest critic of the emperor assassinated in the play?
8. Name the governor of the Avadh.
9. How many soldiers marching towards Delhi?
10. Who constantly influence Sulthan?

II. Answer the following questions in one word/sentence each. 10X1=10

1. Where does the play take place?
2. Who attends Sebastian after the shipwreck?
3. What is one major reason Olivia falls for Cesario/Viola?
4. What is one reason Orsino thinks women cannot love as well as men?
5. Why is Malvolio excited about the love letter he believes he received from Olivia?
6. Who first decides to drop out of the game of making Malvolio mad?
7. Who arranges a challenge between Sir Andrew and Cesario/Viola?
8. Why is Orsino so upset at Viola/Cesario the end of the play?
9. Why does Toby burn Sir Andrew's letter of challenge to Cesario/Viola?
10. How is Malvolio freed by the end of the play?

III. Annotate four of the following passages taking at least two each from Part A & Part B 4X5=20

A.
1. Not for long. The Amirs will return. If they don't, I will be sorry for their families.
2. I have never seen an honest scoundrel like your Sultan. He murders a man calmly and then actually enjoys the feeling of guilt.
3. And my kingdom too is what I am- torn into pieces by visions whose validity I can't deny.

B.
1. There is a fair behaviour in thee, captain; and though that nature with a beauteous wall. Doth oft close in pollution, yet of thee I will believe.......
2. She returns this ring to you, sir; you might have saved me my pains, to have taken it away yourself.
3. Get ye all three into the box-tree: Malvolio's coming down this walk: he has been yonder I' the sun, practising........

[P .T .O]

IV. Answer any <u>three</u> of the following in not less than <u>150 words</u> each selecting <u>at least one from each group</u> 3X10=30

A. 1. Sketch the character of Aziz.

2. Discuss Karnad's Tughlaq as a historical play.

3. What is allegory? In what way Tughlaq is an allegorical play?

B. 1. What role does friendship play in *Twelfth Night*? Which characters develop friendships, and What characteristics do all of these friendships share?

2. Does the Duke's opening speech show praise for Olivia in particular or for the experience of love in general?

3. Sketch the character of Malvolio.

V. Answer the following in not less than <u>250 words each</u> 2X15=30

A. How journey is used as a metaphor in the play **Tughlaq**?

Or

How does Karnad employ the modern devices irony, humour and symbolism employed in his play?

B. Elevate the theme of romance in the play **Twelfth Night**.

Or

How does mistaken identities and disguise progress the plot of the play **Twelfth Night.**

ooo

Roll No Code No: 9191222

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI

Directorate of Distance Education

Sastri/B.A Second Year Annual Examination May/June 2019

Part-II, 2nd & 3rd Elective, Paper - 2, Computer Applications

Time 3 hrs.] **[Max. Mark: 100**

(Write answers in Answer booklet only)

I. Answer Any Two Questions **2x15=30**

1) Explain Architecture of DBMS?
2) Explain E-R Model with example?
3) Define Normalization? Explain 1Nf, 2Nf and 3Nf?
4) Explain IF.......ENDIF and SCAN......END SCAN statements with examples?

II. Answer Any Three Questions **3x10=30**

1) Explain various functions of DBMS?
2) Discuss DDL commands with examples?
3) Explain Mathematical commands in SQL with examples?
4) Explain insert, delete and update operation is SQL by giving exmples.
5) Discuss FOR.......END FOR and DOCASE..........ENDCASE statements in foxPRO with example.

III. Answer Any Four Questions **4x5=20**

1) Write short note on Data Base Administrator (DBA)?
2) Write short note on DML?
3) Discuss INDEX in fox PRO?
4) Write short note on 3Nf?
5) Write short note on mathematical functions in foxPRO?
6) Write about Hierarchical model?

IV. Answer ALL Questions **10x2=20**

1) Define DBMS?
2) Define DDL?
3) List the difference before 1Nf and 2Nf?
4) List any two aggregat function in SQL?
5) Define Data Base Administrator?
6) Write syntax for DOWHILE........DO statement in FoxPRO?
7) Define Relational model?
8) What is a Weak Entity set?
9) List the symbols used in E-R model?
10) Define DML?

000

Roll No Code No: 9191223

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI

Directorate of Distance Education

Sastri/B.A Second Year Annual Examination May/June 2019

Part-II, 2nd & 3rd Elective, Paper - 2, Yoga & Meditation

(Anatomy, Physiology & Bio-Chemistry)

Time 3 hrs.] **[Max. Mark: 100**

(Write answers in Answer booklet only)

I. Multiple Chocie questions **10x1=10**

1) The life span of red blood cells in the body is
   (a) 120 days (b) 100 days (c) 90 days (d) 110 days

2) How many bones are there in human body
   (a) 200 (b) 206 (c) 220 (d) 230

3) Trataka cleans the following senses
   (a) Ears (b) Eyes (c) Tongue (d) Skin

4) Swadhyaya comes under?
   (a) Karma Yoga (b) Bhakti Yoga (c) Kriya Yoga (d) Jnana Yoga

5) Brahmacharya is related to
   (a) Niyama (b) Yama (c) Asana (d) Pranayama

6) The Sixth step in Ashtanga Yoga is
   (a) Asana (b) Pranayama (c) Pratyahara (d) Dharana

7) Who wrote yoga sutras
   (a) Vyasa Maharshi (b) Kapila Maharshi
   (c) Patanjali (d) Valmiki Rushi

8) How many kleshas are there in yoga sutra?
   (a) 4 (b) 8 (c) 5 (d) 6

9) Which blood group is called as universal donar?
   (a) A group (b) B group (c) O group (d) AB group

10) What is the normal heart rate in human body
   (a) 52 (b) 72 (c) 92 (d) 102

II. One Word Answer **5x1=5**

1) What is Kriya Yoga?
2) What is Soucha?
3) Who wrote Bhagavat gita?
4) Define Pranayama.
5) What is astheya.

III. Match the following **5x1=5**

1) Glands	a) Respiratory System
2) Symapathetic	b) Digestive System
3) Blood	c) Endocrine System
4) Lungs	d) Circulatory System
5) Stomach	e) Nervous System

IV. Answer any four of the following **4x5=20**

1) What is 'Tapas' Explain?
2) What are the Yama & Niyamas. Explain?
3) What are the compositions of blood. Explain?
4) What are the water soluble vitamins. Explain?
5) Describe the method of Dhyana?

V. Answer any three of the following **3x10=30**

1) What is Bhahiranga Yoga - Explain in brief?
2) Write the concept of 'Iswara' according to Yoga darshana.
3) Write about the importance of circulatory system and its types?
4) Describe the cell-structure and its functions.
5) What are the qualities of Dhyana Yogi. Explain?

VI. Answer any two of the following **2x15=30**

1) What is the importance of Nervous System? Explain its types and functions.
2) Describe the endocrine system and its functions.
3) What are the kleshas? How to eliminate Explain?
4) What are the pre-requisites for Meditation. (Place-ceat-posture etc.,) Explain?

ooo

Roll No   Code No: 9191224

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA :: TIRUPATI

Directorate of Distance Education

Sastri/B.A Second Year Annual Examination May/June 2019

Part-II, 2nd & 3rd Elective, Paper - 2, Archakatva Pourohitya

(जातक-वास्तु-संस्कार-मुहूर्ताः)

Time 3 hrs.]   **[Max. Mark: 100**

(Write answers in Answer booklet only)

I. एकेन वाक्येन समाधत्त। **15x1=15**

(१) भावाः कति?

(२) क्षत्रियग्रहः कः?

(३) देवालये कूपस्थानं कुत्र विहितम्?

(४) शनिग्रहस्य राशिः?

(५) गरूढवाहनं कदा भवति ?

(६) जातकर्मकालः?

(७) विवाहाः कतिविधाः भवन्ति?

(८) सिंहराश्यधिपति कः?

(९) वसन्तोत्सवः कदा प्रचलति?

(१०) स्त्रीप्राधान्यसंस्काराणि कानि?

(११) ग्रामलक्षणानि कति?

(१२) वर्गाक्षराणि कति?

(१३) विद्याविचारः केन भावेन क्रियते ?

(१४) कर्तरि कालगृहप्रवेशः योग्यः वा?

(१५) नवमभावः कः?

II. रिक्तस्थानानि पूरयत। **5x1=5**

(१) सूर्यस्य.........................शत्रुग्रहः।

(२) .... शशिपश्चायतनम्।

(३) मकर कुम्भाधिपतिः ....

(४) आडक धान्य .... मृदुधान्य...................।

(५) शुक्रग्रहस्य ....उच्चराशिः................. नीचराशिः।

III. प्रश्नद्वयं समाधत्त। **2x15=30**

(१) नवग्रहान् संपूर्णं विशदयत।

(२) उपनयन - विवाहौ प्रतिपादयत।

(३) गृहवास्तु विवृणुत।

(४) कल्याणेत्सवं विशदयत।

[P .T .O]

IV. **प्रश्नत्रयं समाधत्त।** **3x10=30**

(१) देवालये वास्तु।

(२) अष्टविधविवाहः।

(३) अर्चकनियमान् प्रतिपादयत।

(४) पञ्चेष्ठिकं बलम्।

(५) गृहार्चनविधिं विवृणुत।

V. **चत्वारि समाधत्त।** **4x5=20**

(१) चौलकर्म।

(२) पञ्चायतनम्।

(३) मुहूर्तशुद्धिविशेषाः।

(४) शनिग्रहः।

(५) वसन्तोत्सवः।

(६) पञ्चकरहितम्।

000